

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Etyka szczegółowa (w) (Wykład), PG_00176472						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Etyki i Filozofii Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Paweł Pijas					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Wykład ma na celu zapoznanie oraz uwrażliwienie studentów na podstawowe kwestie etyczne związane z codziennym życiem człowieka we współczesnym społeczeństwie (dziś lub w niedalekiej przyszłości).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_W09] Zna i rozumie fundamentalne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury.	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla etyki szczegółowej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W05] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury.	Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie etyki szczegółowej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K06] Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu.	Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K01] Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego.	Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U06] Wykorzystując znajomość podstaw logiki, potrafi analizować i tworzyć argumenty i strategie argumentacyjne, a także formułować krytykę, odwołując się do podstawowych przesłanek danego poglądu.	Analizuje argumenty etyczne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię etyczną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	1. Metoda refleksyjnej równowagi a decyzje etyczne; 2. Miłość (etyka seksualna, pożądanie, wierność); 3. Przemoc (przemoc indywidualna, przemoc werbalna, przemoc ideologiczna, terror, tortury, wojna, pokój); 4. Obywatelskie nieposłuszeństwo; 5. Własność; 6. Prywatność; 7. Media (Internet, media społecznościowe, wolność słowa, mowa nienawiści, plotkowanie, etyka gier komputerowych etc.); 8. Etyka badań naukowych; 9. Sztuczna inteligencja (maszyny moralne, relacje etyczne z maszynami); 10. Ochrona środowiska (zanieczyszczenie, globalne ocieplenie, zrównoważony rozwój); 11. Konsumpcjonizm (hedonizm, jedzenie, minimalizm); 12. Obowiązek kreatywności; 13. Problemy etyczne związane z wykonywaniem zawodu; 14. Etyka w biznesie; 15. Etyka kosmosu.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe) egzamin	Próg zaliczeniowy 50.0%	Składowa oceny końcowej 100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. A. Szutta, <i>Metoda refleksyjnej równowagi. Część I: Prezentacja metody</i>, "Diametros" 35(2013), https://diametros.uj.edu.pl/diametros/article/view/513/638 2. C.D.C. Reeve, <i>Love's Confusion</i>, Harvard University Press 2005; 3. C.S. Lewis, <i>Cztery miłości</i>, tłum. P. Szymczak, Media Rodzina 2010. 4. J. Pieper, <i>O miłości</i>, tłum. I. Gano, Instytut Wydawniczy Pax 2004; 5. A. H. Goldman, <i>Sexual Ethics</i>, w: R. G. Frey, C. H. Wellman (reds), <i>A Companion to Applied Ethics</i>, Blackwell Publishing 2003, s. 180-191; 6. R. Scruton, <i>Sexual Desire. A Philosophical Investigation</i>, Phoenix Press 1994; 7. F. M. Kamm, <i>The Moral Target. Aiming at Right Conduct in War and other Conflicts</i>, Oxford University Press 2012; 8. M. Walzer, <i>Wojny sprawiedliwe i niesprawiedliwe</i>, tłum. M. Szczubińska, PWN 2010; 9. C.A.J. Coady, <i>War and Terrorism</i>, w: R. G. Frey, C. H. Wellman (reds), <i>A Companion to Applied Ethics</i>, s. 254-266; 10. L. W. Sumner, <i>Hate Crimes Literature and Speech</i>, w: R. G. Frey, C. H. Wellman (reds), <i>A Companion to Applied Ethics</i>, s. 142-153; 11. J. van den Hoven, J. Weckert, <i>Information Technology and Moral Philosophy</i>, Cambridge University Press 2008; 12. E. Westacott, <i>The Virtues of Our Vices. A Modest Defense of Gossip, Rudeness, and Other Vices</i>, Princeton University Press 2012; 14. M. Sicart, <i>The Ethics of Computer Games</i>, The MIT Press 2009; 15. A. Szutta, <i>Obywatelskie nieposłuszeństwo. Próba określenia pojęcia</i>, Semper 2011; 16. G.S. Alexander, E.M. Penalver, <i>An Introduction to Property Theory</i>, Cambridge University Press 2012; 17. J. Christman, <i>The Myth of Property</i>, Oxford University Press 1997; 18. R. Wacks, <i>Privacy. A Very Short Introduction</i>, Oxford University Press 2010; 19. J. Bos, <i>Research Ethics for Students in the Social Sciences</i>, Springer 2020; 20. D.B. Resnik, <i>The Ethics of Science. An Introduction</i>, Routledge 1998; 21. W. Wallach, C. Allen, <i>Moral Machines</i>, Oxford University Press 2009;

		22. S. M. Gardiner i inni (reds.), <i>Climate Ethics. Essential Readings</i>, Oxford University Press 2010; 23. M. Boylan, <i>Environmental Ethics</i>, Wiley Blackwell 2014; 24. Z. Bauman, <i>Does Ethics Have a Chance in a World of Consumers</i>, Harvard University Press 2008; 25. F. T. Gottwald i inni (reds), <i>Food Ethics</i>, Springer 2010; 26. S. Moran i inni (reds), <i>The Ethics of Creativity</i>, Palgrave Macmillan 2014; 27. P. H. Werhane, R. E. Free, <i>Business Ethics</i>, w: R. G. Frey, C. H. Wellman (reds), <i>A Companion to Applied Ethics</i>, s. 537-551; 28. R. E. Freeman, P. H. Wer, <i>Corporate Responsibility</i>, w: R. G. Frey, C. H. Wellman (reds), <i>A Companion to Applied Ethics</i>, s. 570-582; 29. D. Luban, <i>Professional Ethics</i>, R. G. Frey, C. H. Wellman (reds), <i>A Companion to Applied Ethics</i>, s. 583-596. 30. J. S.J. Schwartz, T. Milligan (eds.), <i>The Ethics of Space Exploration</i>, Springer 2016.
	Uzupełniająca lista lektur	nd
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.